

Analiza matematyczna

Lista 4 (funkcji wielu zmiennych, pochodne)

Zad 1. Wyznaczyć i narysować dziedziny naturalne podanych funkcji

$$a) f(x, y) = \sqrt{x \sin y}, \quad b) f(x, y) = \arcsin \sqrt{y - \sqrt{x}}, \quad c) f(x, y) = \ln(\sqrt{x} - \sqrt{y}).$$

Zad 2. Obliczyć granice, jeśli istnieją

$$\begin{aligned} a) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x}{x+y}, & \quad b) \lim_{(x,y) \rightarrow (1,-1)} \frac{x-1}{x+y}, & \quad c) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{x^2+y^2}, \\ d) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{(xy)^2}{x^2+y^2}, & \quad e) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2y}{x^2+y^2}, & \quad f) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,3)} \frac{\sin(xy)}{x}, \\ g) \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{x-y}, & \quad e) \lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \frac{xy-1}{x-y}, & \quad f) \lim_{(x,y) \rightarrow (2,0)} \frac{\sin xy^2}{y^2+(x-2)^2}. \end{aligned}$$

Zad 3. Wyznaczyć zbiór punktów, w których funkcja $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ jest ciągła, gdy:

$$a) f(x, y) = \begin{cases} \sqrt{x^2 + y^2} & x \geq 0 \\ 2 & x < 0 \end{cases}, \quad b) f(x, y) = \begin{cases} xy & y \geq x \\ 2 & y < x \end{cases}.$$

Zad 4. Obliczyć pochodne cząstkowe pierwszego rzędu funkcji:

$$\begin{aligned} a) f(x, y, z) &= x^5 y^{10} - x^3 \sin z + y^2 e^z, & b) f(x, y) &= \arcsin \frac{y}{x}, \\ c) f(x, y) &= x \sin(2x + y), & d) f(x, y) &= \sqrt[3]{2xy}, & e) f(x, y, z) &= x^y + z^x, \\ f) f(x, y) &= 3^{xy}, & g) f(x, y) &= y^{2x}, & h) f(x, y) &= \sqrt{x + \sqrt{y + \sqrt{x}}}. \end{aligned}$$

Zad 5. Obliczyć z definicji pochodne cząstkowe funkcji

$$\begin{aligned} a) f(x, y) &= \sqrt[3]{x^3 - y^3}, \text{ w punkcie } (x_0, y_0) = (0, 0) \\ e) f(x, y, z) &= \frac{x^3 + y}{x^2 + y^2 + z^2}, \text{ w punkcie } (x_0, y_0, z_0) = (0, 0, 0) \end{aligned}$$

Zad 6. Obliczyć pochodną kierunkową funkcji

$$\begin{aligned} a) f(x, y) &= \sqrt{x^2 + y^2}, \text{ w punkcie } (x_0, y_0) = (0, 0), \text{ w kierunku wektora } \vec{v} = \left(\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}\right), \\ b) f(x, y) &= \sin x \cos y, \text{ w punkcie } (x_0, y_0) = (0, \pi), \text{ w kierunku wektora } \vec{v} = \left(-\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right). \end{aligned}$$

Zad 7. Korzystając z reguły różniczkowania funkcji złożonej obliczyć pochodne cząstkowe względem zmiennych x i y funkcji $z = f(u, v)$, gdzie $f(u, v) = e^{uv}$, $u = \ln \sqrt{x^2 + y^2}$, $v = \arctan \frac{x}{y}$.

Zad 8. Obliczyć pochodną kierunkową funkcji

$$\begin{aligned} a) f(x, y) &= \sqrt{x^2 + y^2}, \text{ w punkcie } (x_0, y_0) = (0, 0), \text{ w kierunku wektora } \vec{v} = \left(\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}\right), \\ b) f(x, y) &= \sin x \cos y, \text{ w punkcie } (x_0, y_0) = (0, \pi), \text{ w kierunku wektora } \vec{v} = \left(-\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right). \end{aligned}$$

Zad 9. Niech φ będzie funkcją różniczkowalną na \mathbb{R} . Pokazać, że funkcja

$$\begin{aligned} a) z = y\varphi(x^2 - y^2) & \text{ spełnia równanie różniczkowe } \frac{1}{x} \frac{\partial z}{\partial x} + \frac{1}{y} \frac{\partial z}{\partial y} = \frac{z}{y^2}, \\ b) z = \varphi\left(\frac{x}{y}\right) - x^2 - y^2 & \text{ spełnia równanie różniczkowe } x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} = -2(x^2 + y^2). \end{aligned}$$

Zad 10. Obliczyć pochodne cząstkowe rzędu drugiego funkcji:

$$\begin{aligned} a) f(x, y, z) &= x^5 y^{10} - x^3 \sin z + y^2 e^z, & b) f(x, y) &= \arctan \frac{x+y}{1-xy}, \\ c) f(x, y) &= \sin(2x + y), & d) f(x, y) &= \sqrt[3]{2xy}, & e) f(x, y, z) &= 3^{xyz}, \\ f) f(x, y) &= \sqrt{2xy + y^2}, & g) f(x, y) &= \ln(x^2 + y), & h) f(x, y) &= \arcsin \frac{x-y}{x}. \end{aligned}$$